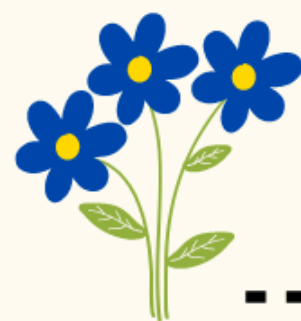

Co-funded by
the European Union

ENVIRASMUS

SUSTAINABLE ERASMUS MOBILITY IN VET

Pripravljalna delavnica

Lahko deliš, a ne pozabi
omeniti projekta Envirusmus

VSEBINA

Vprašalnik
pred
mobilnostjo

Uvod

Ogljični odtis

Odpadki

Varčevanje z
vodo in
energijo

Namigi za
raziskovanje

Lokalno
pridelana
hrana

Prevoz

DELAVNICA TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

Čestitamo!

Kmalu boste odpotovali na mednarodno mobilnost! Na poti se boste naučili veliko novega, med drugim tudi to, kako v državi gostiteljici bivati trajnostno.

Dobrodošli na naši poti raziskovanja trajnostnih potovanj –

ENVIRASMUS!

Vprašalnik pred mobilnostjo

Delavnico začenjamo s kratkim vprašalnikom, kjer želimo preveriti vaše poznavanje tematik, povezanih s trajnostno mobilnostjo, preden se na eno od njih podate tudi sami.

Prosimo, da vprašalnik izpolnite tukaj.

Pomen trajnostnega načina življenja

NAZAJ NA
MENI

Cilj trajnostnega življenja je **zadostiti trenutnim potrebam ljudi, ne da bi negativno vplivali na kakovost življenja prihodnjih generacij.**

To lahko dosežemo z omejevanjem porabe energije in naravnih virov, proizvodnjo manjših količin odpadkov ter zmanjševanjem različnih oblik onesnaževanja.

Trajnostno ravnanje omejuje negativne vplive človeka na okolje ter sočasno izboljša kakovost našega življenja.

Uvod

NAZAJ NA
MENI

Čas je, da pričnemo z delavnico. Za začetek imamo pripravljena 2 videa z uvodnimi idejami in nasveti.

Zeleni nasveti

TOP 10 eko-prijaznih nasvetov za potovanje

Ogljični odtis

Ogljični odtis je **zelo pomemben za razumevanje vpliva posameznikovega ravnanja na globalno segrevanje.**

Rezultat, ki ga boste dobili pri izračunu, ne bo popoln, zlasti ker kalkulatorji za izračun ogljičnega odtisa uporabljajo standardne vrednosti, ki niso vedno prilagojene velikemu številu možnih situacij.

Čeprav je težko dobiti točen podatek, so ti kalkulatorji dober način ozaveščanja, zato **ni izgovora, da ne bi poznali svojega ogljičnega odtisa in ga poskušali izboljšati.**

Ogljični odtis

Meri se na podlagi različnih dejavnikov, vključno s **porabo energije**, ki povzroča večino emisij toplogrednih plinov, **nastajanjem odpadkov** (odpadna hrana in elektronski odpadki), **načini prevoza** in **potrošniškimi navadami** (meso, uvoženi izdelki, izdelki za enkratno uporabo itd.).

Tukaj lahko najdete kalkulator za izračun svojega ogljičnega odtisa – poskusite!

Kakšen je vaš ogljični odtis?

Tukaj vpišite svoj rezultat.

Rezultat primerjajte z nekom v skupini.

Odpadki

[NAZAJ NA
MENI](#)

Odpadki so ena od glavnih oblik onesnaževanja. Pomembno je, da čim bolj **zmanjšamo količino odpadkov** ali pa se nastanku odpadkov povsem **izognemo**, če je le mogoče.

Če to ni mogoče, mora država poskrbeti za druge rešitve ravnanja z odpadki, ki vključujejo njihovo **ponovno uporabo** ali **predelavo**. Sočasno morajo države iskati nove trajnostno naravnane rešitve za ravnanje z odpadki.

Odpadki

[NAZAJ NA
MENI](#)

Kako je organizirano ravnanje z odpadki v vašem gostiteljskem mestu oziroma državi?

- Raziščite načine recikliranja v gostiteljskem mestu, kamor odhajate na mobilnost.
- Raziščite simbole in barve za recikliranje različnih vrst odpadkov.

Odpadki

[NAZAJ NA
MENI](#)

Vse informacije lahko poiščete na spletni strani ali v mobilni aplikaciji mesta, če jo imate.

Prenesite aplikacijo „Montri“, ki vam bo olajšala življenje in vas ozavestila o razvrščanju in zmanjševanju količine odpadkov.

Prenesite aplikacijo „Junker“, ki vam bo pomagala prepoznati odpadke po njihovi črtni kodi in vas vodila pri njihovem razvrščanju.

NAMIGI

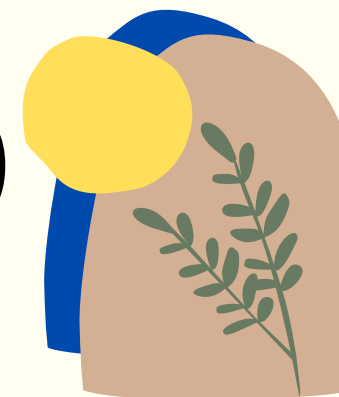
- Izdelek uporabite čim večkrat in ga reciklirajte ali kompostirajte, če ga ne uporabljate več.
- Izognite se kupovanju novih vrečk in nakupovalne vrečke uporabite večkrat.
- Izberite izdelke z malo embalaže ali brez nje.

VEČ
INFORMACIJ

Varčevanje z energijo in vodo

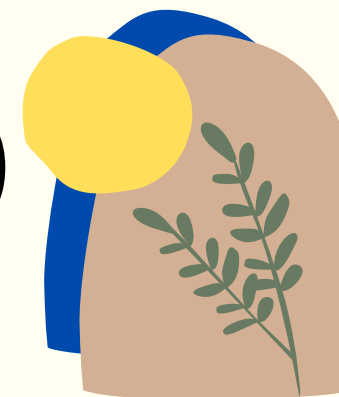
[NAZAJ NA
MENI](#)

Voda je na našem planetu dostopna v omejenih količinah. Zaradi onesnaževanja in podnebnih sprememb postaja voda vse bolj redka in dragocena naravna dobrina. Nujno je, da **vodo porabljamo preudarno in v čim manjših količinah.**

Omejiti je treba tudi naraščajočo porabo fosilnih goriv ter izpuste toplogrednih plinov. **Porabo virov energije moramo omejiti tako, da zadostimo vse večjim potrebam prebivalstva brez škodljivih vplivov na okolje.**

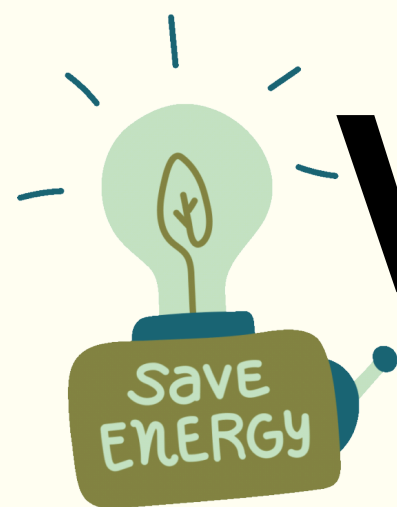
Varčevanje z energijo in vodo

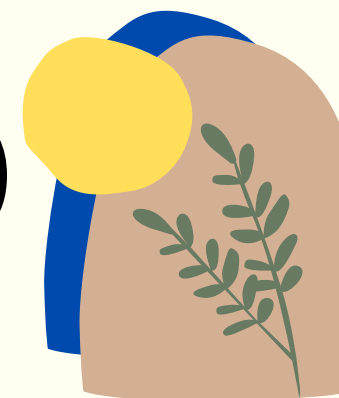
[NAZAJ NA
MENI](#)

**Včasih so učinkoviti, predvsem pa zadostni
že enostavni ukrepi varčevanja!**

- Ali lahko naštejete 4 enostavne dejavnosti, s katerimi bi privarčevali vodo oziroma energijo (doma ali v šoli)?

Varčevanje z energijo in vodo

[NAZAJ NA
MENI](#)

Kako lahko zmanjšate porabo vode in električne energije, lahko preverite v videih v nadaljevanju:

[TOP 10 nasvetov za varčevanje z vodo](#)

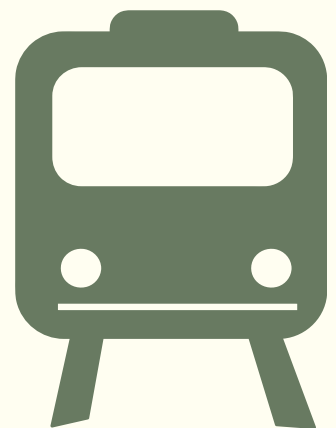
[7 načinov za omejevanje porabe električne energije](#)

NAMIGI

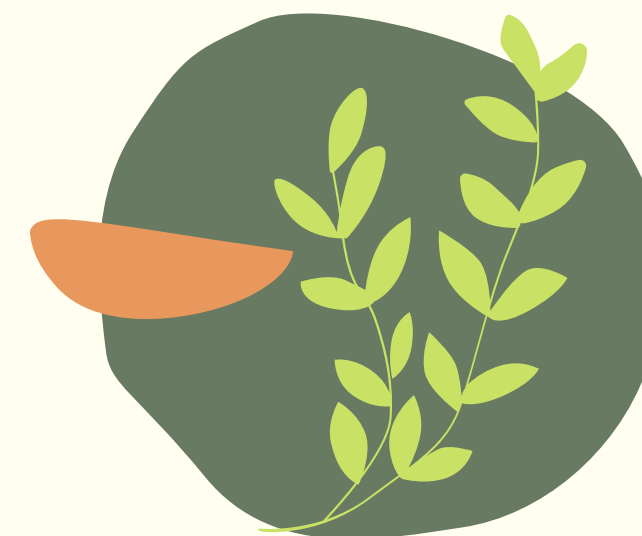
- ✎ Zavrite le toliko vode, kot je potrebujete, in kuhajte v pokritih posodah – s tem prihranimo veliko energije, kuhanje pa bo hitrejše.
- ✎ S hladno vodo, ki teče prvih nekaj sekund prhanja, zalijte rastline.
- ✎ Bodite pozorni na temperaturo v svojem domu – če je temperatura nižja za 1 °C, se emisije zmanjšajo za 5 do 10 %.
- ✎ Polnilnik mobilnega telefona izvlecite iz vtičnice, saj sicer še vedno porablja električno energijo.

VEČ
INFORMACIJ

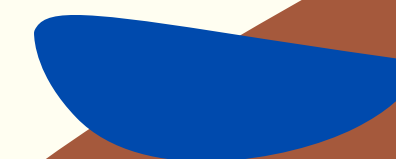
Prevoz

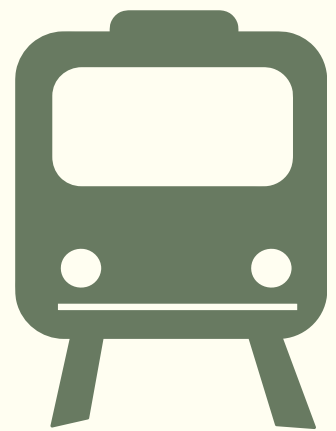
[NAZAJ NA](#)
[MENI](#)

Množična uporaba prevoznih sredstev vodi v velike izpuste ogljikovega dioksida ter z njim povezano povečanje učinka tople grede. To neposredno prispeva h globalnemu segrevanju ter učinkuje tudi na zdravje ljudi.

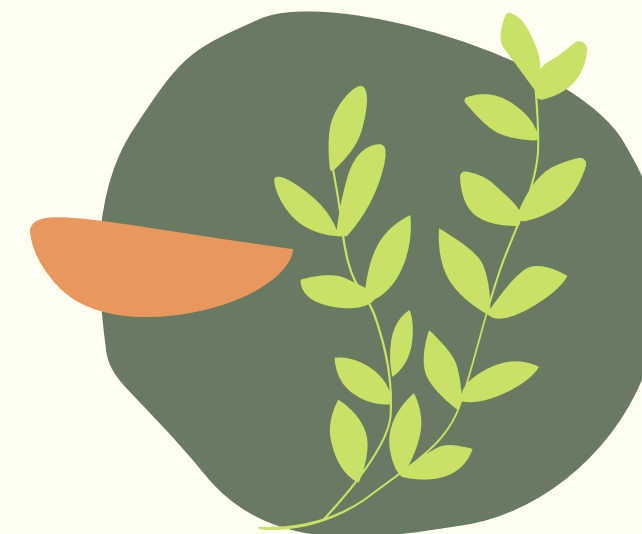
Zasebnemu in motoriziranemu transportu se lahko izognemo zelo enostavno!

Prevoz

[NAZAJ NA](#)
[MENI](#)

Ali ste že preverili, kako je organiziran prevoz v gostiteljskem mestu?

Koliko časa potrebujete za pot od bivališča do delovnega mesta ali šole?

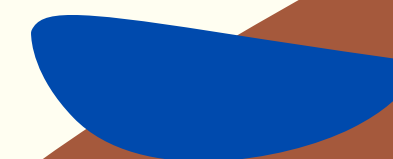
:

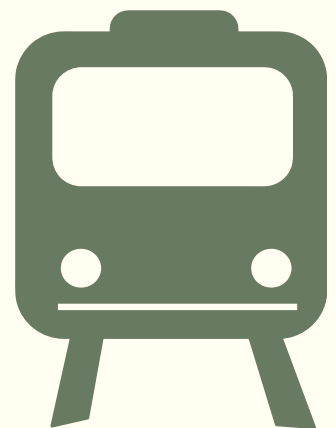
:

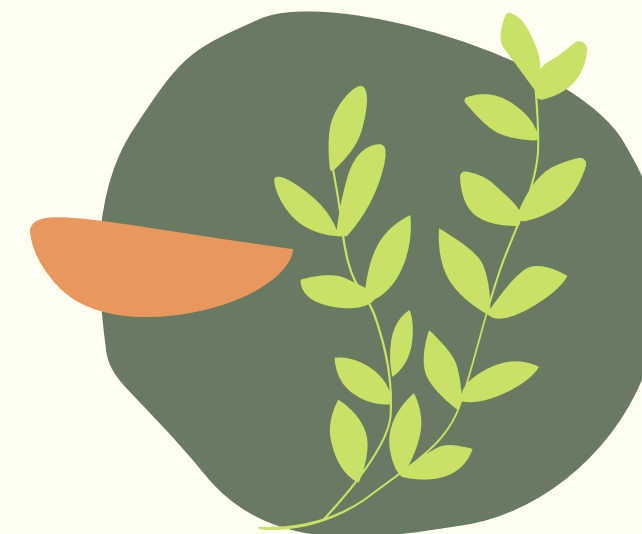
:

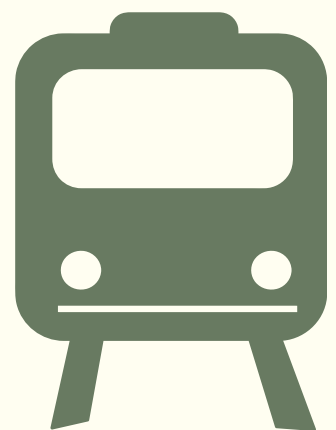
Prevoz

[NAZAJ NA](#)
[MENI](#)

Preverite, koliko v vašem gostiteljskem mestu stane:

- enosmerna karta za javni prevoz (avtobus, metro ...):
- 30 minut vožnje z najetim javnim mestnim kolesom:
- 1 mesečna vozovnica za javni prevoz:

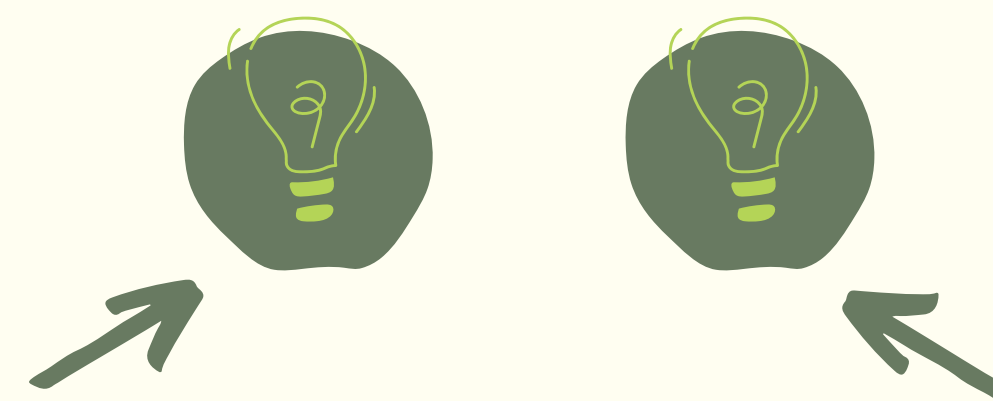
Prevoz

[NAZAJ NA
MENI](#)

Vse informacije o javnem prevozu lahko najdete na spletni strani gostiteljskega mesta, lahko pa tudi:

Uporabite aplikacijo Google Maps ali prenesite aplikaciji „City Mapper“ ali „Moovit“, ki vam bosta pomagali pri gibanju v gostiteljskem mestu ter izbiri vstopnih in izstopnih postajališč avtobusa.

NAMIGI

- Izogibajte se vožnji z avtomobilom (pri vsakem litru porabljenega goriva se sprosti več kot 2,5 kg CO₂) in raje hodite peš, kolesarite ali uporabljajte javni prevoz.
- Izogibajte se letenju, ki je najhitreje rastoči vir emisij CO₂ na svetu. Če letite, razmislite o izravnavi emisij.
- Na naslednje počitnice se odpravite z vlakom.

 **VEČ
INFORMACIJ**

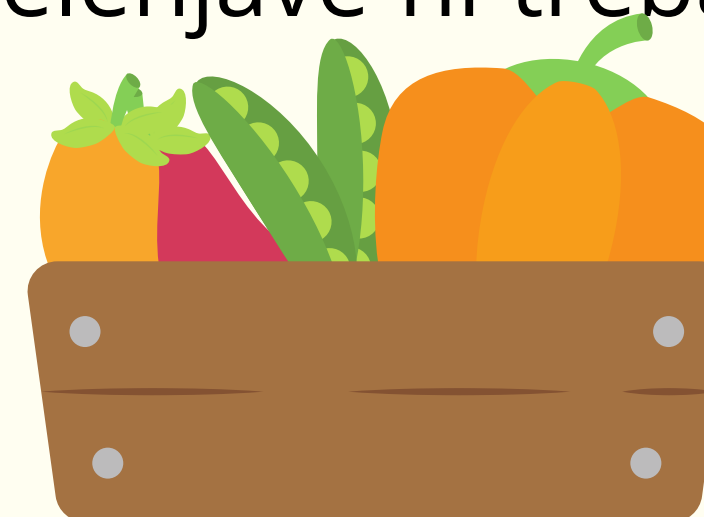
Lokalno pridelana hrana

[NAZAJ NA](#)
[MENI](#)

Izberite lokalno: z uporabo lokalnih proizvodov se zmanjša količina onesnaževanja okolja zaradi prevoza. Da bi skrajšali transportno pot, poiščite hrano na lokalni tržnici, pri lokalnih kmetih ali na oddelkih lokalno pridelane hrane v trgovinah.

Izberite sezonsko: izbira sezonskega sadja in zelenjave prispeva k zmanjševanju vpliva na okolje, saj sezonskega sadja in zelenjave ni treba gojiti v ogrevanih rastlinjaki ali zamrzovati.

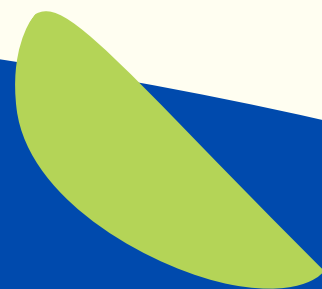
Lokalno pridelana hrana

[NAZAJ NA
MENI](#)

Nakup lokalno pridelane hrane ni nujno drag!

- Na spletu poiščite informacije o sezonskem sadju in zelenjavi v državi gostiteljici.
- Poskusite najti 3 tipične jedi iz mesta/države gostiteljice.
- V neposredni bližini načrtovane lokacije bivanja poiščite lokalne tržnice in trgovine, ki zagotavljajo lokalno pridelano hrano.

Lokalno pridelana hrana

[NAZAJ NA
MENI](#)

Pri iskanju vam lahko pomagajo tudi naslednje mobilne aplikacije:

Yuka: aplikacija prebere etikete izdelkov ter analizira vpliv prehranskih in kozmetičnih proizvodov na zdravje.

To Good to Go: aplikacija vam pomaga v boju proti zavrženi hrani, kar vam omogoča cenovno ugodnejši nakup neprodanih prehranskih izdelkov v trgovini.

V **Google Maps** vpišite „local organic shops“ blizu „ime kraja“ in enostavno poiščite lokacije, ki omogočajo dostop do lokalno pridelane hrane.

NAMIGI

- Omejite porabo mesa, zlasti govedine.
- Kompostirajte organske odpadke (metan, ki se sprošča pri razgradnji biološko razgradljivih odpadkov, predstavlja 3 % emisij toplogrednih plinov v EU).
- Izberite ribe iz trajnostnega ribištva.

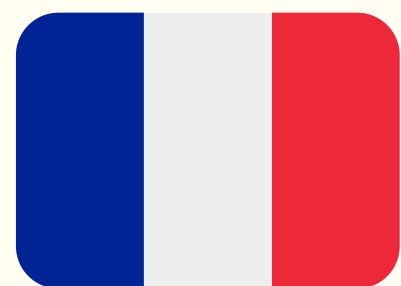
**VEČ
INFORMACIJ**

Nadaljnje raziskovanje

[NAZAJ NA
MENI](#)

Več informacij o teh temah v **vaši gostiteljski državi** je na voljo tukaj:

Francija

Italija

Slovenija

Španija

Švedska

Evropa

Dodatno ...

Ali poznate vpliv hitre mode na okolje?

Namigi za raziskovanje

Ob zaključku delavnice želimo z vami deliti nekaj orodij, s pomočjo katerih boste lažje trajnostno mobilni.

Mobilne aplikacije

- **Earth Hero:** povežite se v mrežo ljudi, ki želijo spremembe, ter se neposredno vključite v reševanje izzivov globalnega segrevanja in hitrega izumiranja vrst.
- **Clear fashion:** aplikacija vrednoti znamke oblačil in njihov vpliv na okolje.
- **Citizen Wave:** spodbudite svoje sošolce ali sodelavce in ljudi v lokalnem okolju, da prostovoljno uporabljajo eko-odgovorne pristope.

Da bi izboljšali to delavnico, potrebujemo vaše povratne informacije. Nam lahko namenite še zadnjo minuto?

NAZAJ NA
MENI

Lahko deliš, a ne pozabi omeniti projekta Enviroasmus

HVALA ZA VAŠO UDELEŽBO!

Co-funded by
the European Union